

SZAKMAI BESZÁMOLÓ A KTE 2020. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

A Könyvtárostánárok Egyesületének elnöksége az Alapszabályban megfogalmazott főbb célkitűzések megvalósításán dolgozott, melyek a következők voltak:

- A közoktatás, a pedagógusképző felsőoktatás és a pedagógiai intézmények könyvtárostánárai, könyvtárosai szakmai ismereteinek gyarapítása, hivatástudatuk erősítése, lehetőség szerint érdekképviselője.
- A könyvtárak, kiemelten az iskolai könyvtárak szakmai érdekképviselője.
- Hatékony párbeszédre alapuló együttműködés kialakítása az iskolai könyvtárügyért felelős ágazati, szakmai-irányítói feladatokat ellátókkal, fenntartókkal, felsőoktatási képviselőkkel, könyvtári és pedagógiai szervezetekkel, egyesületekkel.
- A változó jogszabályi környezet követése, szakmai anyagok, állásfoglalások kidolgozása.
- A könyvtárostánári, könyvtár-pedagógiai munka szélesebb körnek való bemutatása, elismertségének növelése.

A célok megvalósulását az évek óta használt „Feladatterv” főbb pontjai alapján értékelem:

1. TAGSÁG MINÉL SZÉLESEBB KÖRŰ TÁJÉKOZTATÁSA

Két *Hírlevelünket* tavasszal és ősszel állítjuk össze. A megjelenés évek óta csak elektronikusan történik. Ennek egyik előnye, hogy a publikálókat, szerkesztőket nem kötik terjedelmi korlátok, az olvasók pedig bármikor hozzáférhetnek a lapszámokhoz, akár visszamenőleg is (<http://www.ktep.hu/hirlevel>). A link a honlap költöztetése miatt október eleje óta - átmenetileg nem elérhető. Természetesen tagjainknak ebben az évben is eljuttattuk/ eljuttatjuk elektronikusan úton az aktuális lapszámainkat. A Könyvtárostánárok Egyesületének Hírlevelében igyekszünk naprakész információkkal szolgálni a szakmát érintő kérdésekben, valamint hasznos szakmai anyagokat, internetes platformokat is bemutatni.

Bevált a megújított levelezőrendszerünk. Ezen keresztül biztosítjuk a tagság kiemelten fontos ügyekben történő tájékoztatását, kérjük ki továbbá tagjaink véleményét bizonyos témákban. Ezen keresztül intézzük a tagsággal a hivatalos ügyeinket. A kiküldött leveleink száma folyamatosan csökken az előző évekhez viszonyítva. Ennek oka a felhasználói szokások változása. Tapasztalataink alapján rendszeresen megjelenő felhívásainkat, szakmai anyagainkat, aktuális könyvtárszakmai és pedagógiai híreinket állandóan frissülő Facebook oldalunkon és blogunkon követik inkább tagjaink.

Mindezek mellett jelen vagyunk a szakmai *levelezőlistákon*, azok tartalmáról lehetőségünk szerint beszámolunk tagjainknak. Sajnos az elnökség tagjainak növekvő munkaterhelése miatt egyre kevesebb időnk jut a sajtófigyelésre, a levelezőlistákon történő aktív részvételre. Ezért szívesen vennénk, tagjaink közül olyan önkéntesek jelentkezését, akik vállalnák ezt a feladatot.

Honlapunk az egyik legsokrétűbb, évekre visszanyúló szakmai gyűjteményeket tartalmazó tájékoztatói aparátusunk, mely az OPKM informatikai infrastruktúrájának támogatásával működött eddig. Annak szervezeti átalakulása miatt azonban jelenleg az átköltöztetése zajlik. Reméljük megújuló honlapunk továbbra is a szakmai irányítóként működhet.

Legjobb tudásunk szerint válaszolunk a felmerülő szakmai problémákra, melyben nagy segítség számunkra, hogy az elnökség tagjai között van szaktanácsadó és szakértő kolléga is. Az ország minden területéről érkeznek hozzánk kérdések, gyakran olyan kollégáktól is, akik nem tagjai egyesületünknek. Természetesen nekik is segítünk, bár időnként felmerül az a jogos kérdés, hogy tagjainkat előnyben kellene részesíteni, esetleg bizonyos szolgáltatásainkat érvényes tagsághoz kötni.

Tanévzáró és tanévkezdő *képeslapjainkat*, melyekkel tagjainknak kedveskedünk, továbbra is Halupa-Tiba Gabriellának köszönhetjük, aki terveit bemutatja az elnökségnek, majd együtt eldöntjük, milyen apró változtatásokkal, melyik lap kerüljön kiküldésre.

A kommunikációs feladatok Cs. Bogyó Katalin kezében összpontosulnak. A nemzetközi kommunikációt Pataki Marianna végzi. Köszönet nekik!

2. A TAGOK SZAKMAI ISMERETEINEK GYARAPÍTÁSA, PROGRAMOK

A tervezett programjaink megrendezését sajnos a tavasz óta aktuális járványügyi helyzet befolyásolta.

2.1 SZAKMAI NAPJAINK

2.1.1. Tavaszi Szakmai Napunk

Szakmai napunkat 2020. március 17.-én kedden „Iskolai könyvtár - tanulási forrásközpont - egy régi-új szemlélet a napi gyakorlatban. II. Tanulás támogatása az iskolai forrásközpontban” címmel, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, (1052 Budapest, Piarista köz 1.) tartottuk volna. A rendezvény lebonyolításához minden előkészület megtörtént, de a járványügyi szigorításokat figyelembe véve úgy gondoltuk, hogy felelősségteljesen akkor viselkedünk, ha lemondjuk, mely 2020. március 10-én megtörtént. Pár nappal később kiderült, hogy a rendezvény megtartását a létszám miatt már nem is engedélyezték volna.

Mivel a szakmai napot az NKA pályázatból finanszíroztuk, kértük a megvalósítás elhalasztását, melyre engedélyt kaptunk, így a programok nagy részét az Őszi Szakmai Napon igyekszünk megvalósítani.

Így a megszervezett, de elmaradt, viszont az Őszi szakmai napra tervezett programelemek:

Előadások:

- A Nemzeti alaptanterv
- A tanulás támogatása az iskolai könyvtár eszközeivel - különös tekintettel a NAT és a kerettantervek új kihívásaira.
- Tanulni? Még a könyvtárban is?

Műhelyek

- Digitális történetmesélés

- Tanulásmódszertanba ágyazott könyvtárhasználat
- Neveljünk Bod-verseny rajongókat, avagy minden, amit a "Bodról" tudni akartál, de sosem merted megkérdezni"
- Miért és hogyan készítsünk könyvtárpedagógiai programot?
- Kivel és hogyan? Működjünk együtt a könyvtárhasználati fejlesztés érdekében!

2.1.2. Őszi Szakmai Napunk

Reméltük, hogy őszi szakmai napunkon már személyesen találkozhatunk tagjainkkal. Sajnos a járvány második hulláma ezt a tervünket is megghiúsította. Az elnökség úgy döntött, hogy a konferenciát mégis megtartjuk online módon. Így sajnos a „Módszertani vásár” elmarad, de a programelem többi részét remélhetően a megszokott színvonalon meg tudjuk valósítani. Talán egy előnye lehet ennek a formának: több vidéki kolléga tud részt venni így, mint a hagyományos módon.

A rendezvényen egy nagyon aktuális pályázatot hirdetünk, mellyel szeretnénk ösztönözni a könyvtárostanárokat, könyvtárosokat, hogy osszák meg digitális jó gyakorlataikat.

2.2 XXVII. BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁL

A járványügyi helyzet miatt elmaradt, így az évek óta hozzá kapcsolódó KTE program is.

2.3 KÖNYVTÁROSTANÁROK SZELLEMI MŰHELYE(I)

A karantén időszakában is kerestük a lehetőségeket a kollegák szakmai támogatására.

2.3.1. Online kezdeményezések

A digitális oktatás időszaka alatt Németh Szilvia elnökségi tag egy ötletbörzét indított el, majd a felmerült ötletekből a következő ajánlás született: „*Hogyan tud otthonról is működni az iskolai könyvtár? Mit csinál ezekben a hetekben a könyvtárostanár? Könyvtárostanári ötletek, gyakorlatok a koronavírus miatti távmunka kapcsán.*”

A kezdeményezés folytatása az Őszi Szakmai Napon meghirdetésre kerülő pályázat.

2.3.2. Testvérkönyvtárak online találkozója

2020. május 26-án a Zoom felületén keresztül kezdeményezett szakmai beszélgetést Pandur Emese a Testvérkönyvtárak program koordinátora. Cél az elmúlt időszak összegzése, új utak irányok meghatározása volt. Kellemes baráti találkozónak is nevezhetjük az online térben megvalósuló eszmecsereét.

2.3.3. Könyvtárostanárok 1. online szellemi műhelye

Iránytű - Hogyan menthet meg bennünket a Könyvtárpedagógiai Program? címmel 2020. július 2-án online szellemi műhelyt szervezett egyesületünk a FreeConferenceCall szoftver használatával. A műhely aktualitását az adta, hogy ugyan a Könyvtárostanárok Egyesülete több fórumon is jelezte, hogy kéri a jelenlegi Nemzeti Alaptanterv felülvizsgálatát, és a hatályba lépés elhalasztását, de kérésünkre válasz nem érkezett. Ezért úgy gondoltuk, hogy fontos a tagság felkészítése a változásokra. A következő témákban hangzottak el előadások, melyekre élőben reflektálhattak a résztvevők:

- Táblázatból segédanyag - az új NAT könyvtárpedagógiai vonatkozásai egységes szerkezetben
- A könyvtárpedagógiai program formai és tartalmi struktúrája
- Információzz! - kézikönyv könyvtárhasználóknak és könyvtárpedagógusoknak

Az előadások teljes anyaga elérhető tagjaink részére youtubon (https://youtu.be/Ykc_oOWJpAE, https://youtu.be/Z_q0-FSzolo, <https://youtu.be/RLbz4SoUroc>, <https://youtu.be/uDGOsF6nKCY>) és a blogunkon a további segédanyagok (<https://konyvtarostanar.wordpress.com/2020/07/15/iranytu-konyvtarostanarok-1-online-szellemi-muhelye-eloadasok-es-segedanyagok/>). Első ilyen jellegű próbálkozásunk visszajelzései pozitívak voltak.

2.4 MKE 52. VÁNDORGYŰLÉS

A rendezvény elmaradt, így a tervezett KTE program is.

2.5 ISKOLAI TESTVÉRKÖNYVTÁRAK

Ebben a tanévben is folytatódott a program. 2020. júniusában azonban lejártak az együttműködések, így újra párt választhattak a résztvevők. Külföldi szakmai partnereinknek is eljuttattuk a felhívást és reméljük, hogy külföldi partnerintézmények is bekapcsolódnak. A jelentkezési felület elérhető a honlapunkról: <https://testverkonyvtarak.webnode.hu/>

A program lelkes koordinátora és a információs felületek működtetője, fejlesztője továbbra is: Pandur Emese.

2.6 KÉPZÉS

Hosszú idő után először 2020 októberében egy hiánypótló tanfolyamot indított a Könyvtári Intézet és az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum „A könyvtárhasználati tananyag tartalma és módszertani kérdései” címmel. A 30 órás akkreditált képzés célja, hogy a résztvevők képesek legyenek a Nemzeti Alaptanterv és a kerettantervek elvárásait az információ- és könyvtártudomány trendjeinek, a könyvtárak működésének megfelelően tananyaggá formálni. Oktató-nevelő munkájuk során támogatva a tanulási tevékenységeket, az egész életen át tartó tanulást és az olvasóvá, könyvtárhasználóvá nevelést. A képzés anyagának kidolgozásában és az oktatásban többen részt vesznek egyesületünk tagjai közül, támogatva ezzel is az együttműködést más szakmai intézményekkel.

3. SZAKMAI ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS, PR

3.1 PR TEVÉKENYSÉG

Az iskolai könyvtárakra és a KTE-re is jellemző volt eddig, hogy kevés figyelmet fordított a PR tevékenységre. Iskolai könyvtáraink ritkán menedzselik magukat. Talán ennek is köszönhető, hogy sokszor még az adott iskola pedagógusai sincsenek tisztába azzal, hogy mi is történik az iskolai könyvtárban, mit takar az információs műveltség fejlesztése, vagy a könyvtárhasználati órák fogalma. Talán ezen a helyzeten változtathat a KTE iskolai könyvtárak világhónapjához kötődő kezdeményezése. Szerettünk volna október hónapban minél több iskolai könyvtárat bemutatni és ennek érdekében egy YouTube csatornát indítottunk “KTEiskolaikonyvtar” néven, melyet Pataki Marianna moderált. Ő segítette a

bejelentkezők munkáját is. Visszajelzések alapján a közvetítéssorozat jól sikerült. Érdemes elgondolkodni a folytatáson.

A csatorna elérhetősége:

https://www.youtube.com/results?search_query=KTEiskolaikonvvtar

3.2 ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS

3.2.1. Könyvtári Szakértői Bizottság

Könyvtári és Levéltári Főosztály vezető pozíciójában változás történt. Sörény Edinának helyét Szólás Péter főosztályvezető úr vette át. Vele szóbeli egyeztetés történt és biztosította egyesületünket a további együttműködésről. Egyelőre a Szakértői Bizottságot nem hívták össze.

4. PÁLYÁZATOK

Ebben az évben is több pályázatot nyújtottunk be céljaink megvalósításához.

2020. januárjában pályáztunk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kiírt *A magyar kultúráért és oktatásért* című pályázatra, az iskolai könyvtárak együttműködésének támogatására. A pályázat megvalósítására együttműködési szerződést kötöttünk szlovákiai és erdélyi szakmai szervezetekkel. Programunk olvasást és könyvtárakat népszerűsítő, határainkon átívelő lehetőség lett volna. Sajnos pályázatunkat forráshiány miatt elutasították.

2020. májusában a Nemzeti Kulturális Alap által kiírt kiadványpályázatra, egy hiánypótló, friss művel az *Információzz! De miért? kérdések és válaszok az információ és a könyvtárak használatáról* című kötetrel pályáztunk. Forráshiány miatt nem kaptunk támogatást a kiadvány papíralapú kiadására, de online módon elérhetőek a kötetek.

Információzz! De miért?: Kérdések és válaszok az információ és a könyvtárak használatáról, (Szerkesztő: Dömsödy Andrea) URL:

https://www.komplexalapprogram.hu/tankonyv/informaciozz_de_miert/ Utolsó letöltés: 2020.10.27.

Információzz! De miért? : Kérdések és válaszok az információ és a könyvtárak használatáról - Kezdők számára, (Szerkesztő: Dömsödy Andrea),

URL: https://www.komplexalapprogram.hu/tankonyv/informaciozz_de_miert_kezdo/ Utolsó letöltés: 2020.10.27.

2020. szeptemberében ismét benyújtottunk két pályázatot a Nemzeti Kulturális Alap felhívásaira: egy újabb kötetrel szeretnénk bővíteni egyesületünk könyvsorozatát az iskolai könyvtári terekről, illetve pályáztunk a 2021-es tavaszi szakmai napunk színvonalas megvalósítása érdekében.

A pályázati lehetőségeket folyamatosan figyelemmel kíséri, a pályázati szervekkel napi kapcsolatot tart Pandur Emese.

5. KAPCSOLATTARTÁS A TÁRSZERVEZETEKKEL, INTÉZMÉNYEKKEL

A társszervezetek rendezvényein részt vettünk, azok híréről és tartalmáról tájékoztattuk a tagságot.

5.1 KÖNYVTÁRSZAKMAI SZERVEZETEK

Továbbra is együtt dolgozunk az MKE-vel és annak szervezeteivel, más intézményekkel, egyesületekkel és alapítványokkal.

- **Magyar Könyvtárosok Egyesülete**
Rendszeresen részt veszünk az MKE Tanács munkájában, jelen voltunk az MKE Közgyűlésén és az MKE konferenciákon, melyek ebben az időszakban szintén online valósultak meg.
- Meghosszabbítottuk szervezeti tagságunkat az **IASL**-ben.
- Megkötöttük a **Kisalföldi Könyvtárak és Könyvtárosok Egyesületével** az együttműködési megállapodást, hasonlóan a CSMKE-hez.
- **Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete**
Együttműködési szerződést kötött a két egyesület. A Bethlen pályázat szakmai megvalósítását együtt terveztük. Együttes szakmai előadásokra készülünk.
- a Könyvtári Intézettel egyeztetést kezdeményeztünk az általuk működtetett Magyarországi könyvtárak adatbázisában az iskolai könyvtárak megjelenítéséről.

5.2 KELLO

A szakmai egyeztetések ebben az évben is folytatódtak a KTE és a KELLO között, jelenleg két kiemelt témakörben:

- tankönyvfelelősök helyzete, feladatai, díjazása,
- tankönyv pénzmaradványainak elköltése.

5.3 KÖNYVKIADÓK, KÖNYVES SZERVEZETEK

- A könyvkiadók közül a **Csimota és a Móra és Pagony** könyvkiadók folyamatos szakmai kapcsolatban vannak egyesületünkkel.

- **A HUBBY**

A kialakult együttműködésünk keretében ebben az évben is delegáltunk egy könyvtárostanárt az „Év gyermekkönyve” zsűrijébe Halupa-Tiba Gabriella személyében. <http://hubbyinfo.blogspot.com/2020/06/ev-gyerekkonyve-dijak-2020.html>

- **IGYIC**

A Petőfi Irodalmi Ügynökség által alapított ifjúsági és gyermekirodalmi centrum célja a magyar nyelven született minőségi gyerek- és ifjúsági irodalom szerzőinek és kiadványainak népszerűsítése. Ennek érdekében igyekszik együttműködést kialakítani az irodalom és a pedagógustársadalom számos szervezetével és intézményével, így egyesületünkkel is. Elindult egy közös gondolkodás „Jön az író!” programsorozatukkal kapcsolatban. Célunk az írókat iskolai könyvtárakba eljuttatni a hozzájuk kapcsolódó foglalkozásokkal együtt.

6. TAGLÉTSZÁM NÖVELESE

Ezen célkitűzésünk sajnos ebben az évben sem valósult meg. Igyekszünk új stratégiát kidolgozni a taglétszám növelése érdekében. Megtartottuk a csak tagokra specializált szolgáltatásokat. A tagnyilvántartás és az információáramlás folyamatos, köszönjük Németh Szilvia munkáját!

7. ADMINISZTRATÍV, SZERVEZETI ÜGYEK

Az elnökség rendszeresen ülésezett. A pandémiás helyzet kialakulása után online formában. Az ülésekről titkárunk Tóth Viktória részletes jegyzőkönyvet készít. Az elnökség rendszeresen kommunikál e-mail-en, telefonon, chaten. A gyors és költséghatékony kommunikáció érdekében továbbra is működtetjük az elnökségi messenger csoportot. Ezt látják, követik az Ellenőrző bizottság tagjai is, akik az év folyamán több feladatba is besegítettek.

Komoly szervezést és munkát igényel az elnökségi tagoktól az egyesületi munka - sokszor a család, a pihenés rovására. Igyekszünk helyállni, a határidőket tartani, megfelelni a civil szervezetekre vonatkozó jogszabályoknak.

Ebben az évben nehezítette feladatvégzésünket a NAV új szabályzásainak bevezetése, valamint egy központi számlázóprogram működésbe állítása.

A NAV-val folytatott adategyeztetéseink hosszadalmasak és bonyolultak voltak. A folyamat során kiderült, hogy nem mi hibáztunk. Egyesületünk adataiban történt változásokat a határidőre benyújtott iratok ellenére se vezették át a NAV-nál, ez okozta a problémát. A könyvelés naprakész, az éves mérleget megküldtük a bíróságnak. Elkészültek a negyedéves pénzügyi beszámolók illetve majd az év végén teljessé válik az éves pénzügyi beszámoló ill. a pénzügyi mérleg. Köszönjük Kürtösi Zsoltné Kati munkáját, aki rengeteg energiát fektet a feladatok ellátására, annak ellenére, hogy Ő sem gazdasági szakember.

Az irattár helyzete továbbra se javul, de elektronikusan is „raktározunk” mindent. A folyamatos irattárazást Rónyai Tünde lelkiismeretesen elvégzi, köszönet neki!

Köszönöm minden elnökségi tagnak és a tagságnak is a bizalmat, a támogatást, a segítséget! Remélem-reméljük, hogy vállalt feladataink teljesítésével elégedettek a tagok!

Budapest, 2020.10.27.

Simon Krisztina
elnök